

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisí se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volilski shod v Slovenski Bistrici.

(Dalje).

Državni in deželni poslanec gospod Robič poročal je o svojem delovanju blizu tako-le: Moja naloga je, da zbranim volilcem razložim, kaj se je v poslednji dobi zgodilo v državnem zboru. Tam se prav veliko govori, pa z dolgimi govori se ne odločuje usoda predlog, ki jih zbornici predlaga vlada ali pa zastopniki ljudstva, temveč to se zgodi večinoma že v odsekih, katerim se iste izročajo v pretresovanje. Kar se v odsekih sklene, to obvelja skoraj vselej tudi v zbornici poslancev. V odsekih je torej poslancem dano največ prilike, da delujejo v prid svojim volilcem.

Tudi poročevalca je volila zbornica poslancev v odsek, kateri je v sedanjih okoliščinah največje važnosti, namreč v davčni odsek. Mnogo je ljudij, ki nimajo posestva, ne pečajo se s trgovino, ne z obrtnijo, ki sploh ne delajo, pa so vendar bogatini, ki brezskrbno živijo od dohodkov svojih kapitalov, — davka pa nobenega ne plačujejo, v tem ko posebno kmet, ki se mora toliko truditi, da preživi sebe in svojo rodbino, komaj diha pod težkim bremenom davkov. Da so davki krivično razdeljeni, to so že prejšnje vlade sprevidele in je soseben poprejšnji finančni minister dr. Steinbach izdelal načrt davčne postave, po katerem bi imel vsak, ki ima več, kakor 600 gld. letnih dohodkov, plačevati osebni davek. Ta davek bi zadel torej tudi tiste, kateri živé samo od svojega bogastva.

Tudi sedanji finančni minister Plener je sprejel ta načrt in ga je le nekaj predrugačenega izročil davčnemu odseku, da se posvetuje o njem in potem poroča državnemu zboru. Ta odsek je v olajšanje volil pododsek, v katerem Slovence zastopa govornik. Ta si je svest svoje dolžnosti, da obrača na to zadevo vso pozornost in skrb, da se ista reši v prid ubogemu kmetu. Izračunilo se je, da bode novi davek prinašal na leto najmanj 16 do 17 milijonov in največ 24 do 25 milijonov več, kakor dosedanji obrtni in dohodarinski davek.

Po načrtu nove davčne postave, ki naj že 1896 veljavna postane, ima se ta večji dohodek na sledeči način porabiti: 1. Dobi država v letih 1896 in 1897 razven svote, ki jo je do tedaj dobivala, za višje upravne stroške, ki jih bode povzročila nova postava, še 1.200.000 goldinarjev. 2. Prebitek ima se porabiti za odpust pri realnih, to je zemljiških in hišnih davkih in obrtnem davku in v odkaz posameznim deželam, in sicer se naj odpusti pri zemljiškem in hišnem davku 10%, pri obrtnem davku pa 20%. Nadalnji prebitek do zneska treh milijonov ima se odkazati deželam tako, da bi n. pr. v tem slučaju prišlo na Štajarsko 176.000 gld., kar bi dežela lahko porabila v znižanje deželnih doklad.

Gotovo je pa, da bode ta prebitek znašal še več,

kakor tri milijone. Ta prebitek bi se poporabil: a) za vzvišanje odpustnih odstotkov pri zemljiškem davku do 15%, pri hišnem davku do 12½% in pri obrtnem davku do 25%; b) za znižanje davčne mere pri onih podjetjih, ki morajo javno polagati letne račune, n. pr. denarni zavodi, delniške družbe itd. Nadalnji prebitek, ki bi še preostajal po pokritju teh odpustov pri navedenih davkih, ima se tudi deželam odkazati.

Ta poraba višjih dohodkov iz osebnega davka, kakor jo vlada predlaga, pa posebno kmetskemu stanu ni pravična in se jej moramo torej z vso močjo protiviti; kajti krivično bi bilo, da bi se v najneugodnejšem slučaju v prvih dveh letih veljavnosti nove postave pri zemljiškem davku odpustilo samo 10% (pozneje 15%), pri obrtnem davku pa 20% (pozneje 25%), kakor da bi se kmetu bolje godilo in bi njega davki manj težili, kakor obrtnika, in ne narobe. Gosp. poslanec je torej v zgoraj omenjenem pododseku predlagal, naj se tudi zemljiški davek zniža za 20%; ker pa so se veleposestniki protivili temu predlogu, ga je omejil samo, da tista kmetijska posestva, ki ne dajejo več čistega katastralnega doneska na leto kakor 400 gld. Tudi ta predlog je propal; toda gospod poslanec ga bode v zbornici ponovil, kjer bode bržčas sprejet, ako ga vsi zastopniki kmetiški občin podpirajo.

Poslanec in njegovi tovariši v zbornici pa bodo tudi zahtevali, da se zemljiški davek razun navedenih odpustkov sploh zniža; kajti posebno manjši kmet plačuje od svojega posestva davek, dohodka pa v resnici nima nobenega. Gotovo pa nimamo stanu, kateri bi podporo vsakega domoljuba in pa vlade bolj zaslužil, kakor kmetski stan. On bi naj bil steber države; ta-le pa mirno gleda, kako kmetski stani vedno bolj hira in nazaduje ne samo v gmotnem, temveč, žal, tudi v нравstvenem oziru. In to so edino le zakrivile postave, skovane od sleparskega liberalizma, katere hlapčujejo bogatino v prid, siromaku pa v škodo; imenujmo samo šolsko, lovsko, domovinsko postavo, kakor tudi postavo o zakonu itd.

Prevelikega pomena posebno za naš mali narod je šolstvo sploh in soseben ljudsko šolstvo. Poduk je mladini potreben, da se požlahtni, kakor se mora tudi drevcesce požlahtniti, da ne ostane grčev divjak. Nepozabni naš Slomšek je rekel: »Šola je dar božji«. Resnične so te besede, če šola doseže svoj pravi namen. Sedanje šolske postave imajo pa mnogo napak in povzročujejo posebno našemu narodu veliko krivic, katere je gospod poslanec kazal v šolskih debatah v državnem zboru. Na podlagi izkušenj, ki si jih je pridobil v svojem osemnajstletnem delovanju kot okrajni šolski nadzornik, je dokazoval, da je pri vzgojevanju ljudsko-šolske mladine edino pedagogično načelo poduk v materinem jeziku, da pa temu nasprotuje ne samo zloglasni nemški šulverein,

ampak v naši kronovini celo deželni šolski svet, kakor tudi nekaj okrajnih in krajnih šolskih svetov.

(Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Ko je bil Kosar bogoslovec zadnjega leta, umrje lavantinski škof Fr. Ks. Kutnar. Takrat molili smo, je rekal Kosar, naj nam ljubi Bog dá zopet dobrega višjega pastirja, a jaz sem naravnost prosil Vsegamogočnega, naj nam pošlje Slomškega za škofa. Slomšek bil je namreč zlata juterna zarja na slovenskem nebu, ki je naše ljudstvo budila, da je treba vstati iz dolgega spanja, katera je pa zanimala tudi že slovensko razumnost, ki jo je strmé občudovalo. Ko se je torej raznesla vest, da je cvet slovenske korenine in ljubljene svojega ljudstva, Anton Martin Slomšek, škof lavantinski, razlegalo se je glasno veselje tako daleč, kakor sega slovenska beseda. Zlasti bila je pa radost doma v duhovnem semenišču v Celovcu pri mladih sinovih novega škofa in navdušenje Kosarjevo je tako vskipelo, da ga ne more drugače ovladati, moral ga je vkleniti v vezano besedo.

Lavantinski bogoslovci so namreč svojemu novoposvečenemu škofu »v znamenje iskrene radosti in pokornega počesčenja« priredili veselico, kjer so ga pozdravljali ter poslavljali v latinskem, slovenskem in nemškem jeziku. Slovenska grlica bil je Kosar; čujte njegovo pesem:

Kjer skoz pisane ravnine
Lava krotko žubori,
Od visoke kjer planine
Pesem mila se glasi:

Kjer Šent-Andrej, mesto belo,
V solnčni zarji lesketa,
Od stolne cerkve pa veselo
Zvezda žarna se igra.

Kak se giblje vse in maja,
Vsaka pot kak živa je,
Nenavadno trum se shaja,
Veselica kakšna je?

O kak srečne ste ve ptice,
Vaša pot kak hitra je!
Z vam' vzleteti — veselice
Priča biti — sladko je!

Strel za strelom močno poka,
Dalč oglas njegov grmi;
Zvon pod kladvom težkim stoka,
Bliz' in dalč nebó buči.

Tesna vernih vsa je steza,
Kjer duhovnih krasni zbor
Novožegnane kneza
Spremlja tje v božji dvor.

V radosti se srce taja,
V radosti okó topi;
Ljubezen žil'co vsako maja,
Na licu vsakem' plameni.

Na stolici že visoki
V svetišču knez sedi,
Verno vsak Njegovi roki
Vdanost svojo izroči.

Misliť to — v tesnem krili
Sreč več ostati ni —
Knez vzvišen, vselej mili,
V duhu k Tebi hrepeni!

Mi vdanosti tud' svoje
In ljubezni plam goreč
Položimo v roke Tvoje,
Boljšega kaj mor'no več?

Sprejmi to, in pa obljubo,
Vselej Teb' pokornim bit',
Tud' z življenja svoj'ga zgubo
Voljo Tvojo dopolnit'.

Naj nam pal'ca Tvoja sveta
Pot odloči, kamor je;
Naj jo trnje tud' prepleta,
Naj čez brezdnó tudi gre.

Vse nam eno — dan tekoči
Nas pred Bogom toži naj,
Če nas kaj pokorš'ne loči,
Ki obljubimo jo zdaj.

Saj ljubezen, če je prava,
Vsemogočno kaže se;
Nam tud' taka v žilah slava,
Taka greje nam sree.

Tako Kosar položil k nogam svojega škofa venec udanosti in ljubezni, a s tem še ne olajša povsem prepolnega svojega srca; nasnovano besedo namreč — kdo jo more zadržati? Še jeden venec ima Kosar pripravljen, da oplete tudi glavo visokega domoljuba in »najboljšega sina« matere Slave.

Pa tud' ti Sloven'ja cela,
Kakor dalč tvoj jezik gre;
Ti tud' danes bod' vesela,
Teb' pred vsem spodobí se!

Veseli se mati prava,
Kdar časti se njeni sin;
Tud' raduj se mati Slava,
Tvoj najboljši ta je sin!

Bolj, ko vsi, je tebe ljubil;
Bolj, ko vsi, te ljubi še;
Bolj, ko vsi, za te se trudil;
Al' dokazov treba je?

Kdo z otroki tvoj'mi hodi,
Pot čednosti jih učí?
„Angel“ jih „molitve“ vodi,
Špísal On ga njim je v prid.

Kdo devištva hčeram tvojim
Venč prelepi, kdo ohran'?
On z „devištvom“ stopil svojim
Zapeljivcu je v bran.

Kdo mladenč'ce tvoje zvésto
Pot nedolžnosti pelja?
On za čisto jim nevesto
„Pot življenja srečno“ dá.

„Evangelja svet'ga hrana“
Ukaželjnim kruh drobi;
Kak bo šola prav peljana,
„Bláze v šoli“ te uči.

Da na uma tvoj'ga vejah,
Kar zorilo, ohrani se,
Po širokih tvojih mejah
Tud' „drobtiníc“ zbirat gre.

Tvoja hči še ni rodila
Tol'ko pridnega sinú;
Kak' boš vredno ga čistila?
Kaj v zahvalo dala mu?

V gorah kresi naj gorijo,
V rekah venci naj tekó!
Kakor dalč Slovenci ž'vijo,
Slavo Njemu naj pojó.

Slava, slava trikrat slava
Svetlem' Bratu našemu!
Pa tud' slava, slava, slava
Ferdinandu milemu!

Blagor našemu narodu,
Ki ga vlada tak vladar;
Ki zasluge same sodi,
K' mu le blagor naš je mar!

Mili darovi za družbo vednega česčenja.

Sv. Peter pri Mariboru 20 fl., Selnica 10 fl., Maribor 5 fl., Sv. Križ pri Ljutomeru 15 fl. 40 kr., Reichenburg 24 fl. 30 kr.

Gospodarske stvari.

Prisilno zavarovanje.

Iz Šmarijskega okraja nam piše čislan posestnik gledé na prisilno zavarovanje jako rezke besede; da-si nismo v vsem z njim ene misli, vendar pa postavimo le-sem njegove opazke, ker je v njih dokaj resnice. On piše: Neki časopis je letos naslikal v uvodnem članku nekatere pogubne posledice prisilnega zavarovanja, ki se namerja vpeljati. Najhujši udarec pa, koji bi s tem zadél kmečke posestnike, je popolnoma prezrl. In to se je tudi lahko zgodilo, ker gospodje po mestih, ki časnike pišejo, kmečkih razmer dovolj ne poznajo, zategadelj tudi ne morejo umeti, ker sami ne okušajo, kaka stiska postaja na kmetih čedalje bolj za denar. Imel sem že večkrat priliko poslušati nevolje in kletev nekaterih posestnikov do tistih sleparskih in nadležnih agentov, ki hodijo od hiše do hiše na kmetih, da slepijo in nagovarjajo lehkomišljene gospodarje k zavarovanju; le-ti pa plačevati ne morejo ali vsaj silno težko, ker jim še za druge neizogibne potrebe vedno manjka denarjev. Marsikaterega že sem slišal govoriti, da že komaj čaka, da bi mu zavarovalna doba potekla, da bi odstopil, samo zato, ker je pretrda za denar. Pa sem tudi že zvedel, da je v našem obližju dala neka banka »prodati nekemu posestniku njegovo zemljišče, keruvede ni mogel več zavarovalnine plačevati. Če se pa še prisilno zavarovanje, bodo se taki slučaji vedno množili. Kogar ne bo spravil požar v nesrečo, pognala ga bo zavarovalnica izpod domače strehe po tujem svetu s pomočjo take postave.

Jaz sicer ne zametujem zavarovanja, pa po mojih mislih naj bi se preuredilo tako, da bi ostajal ta denar v domačem kraju in se uporabljal v korist tistim, ki ga vlagajo; zdaj pa se ves ta denar, kar ga preostane čez upravne stroške, steka le v večja mesta tamonjim bogatašem in judom v roke. Potem nam kažejo svoje nakupičene milijone na papirju, kakor bi hoteli reči: glejte, kako ste neumni, da lačna vrana sito pase. Kdor bi pa bil v taki »zadregi, da ne bi mogel redno plačevati, naj bi mu ne delali sile in ga s tem še v večjo nesrečo ne tirali.

Ako se pri državnem ali deželnem proračunu kaže primanjkljaj, poviša se davek, da se pokrijejo stroški; pri okrajnih in občinskih zastopih naložijo se večje priklade; če se pa kmetu kaže primanjkljaj pri njegovem gospodarstvu, kar je že sploh navadno, kam se pa on naj obrne za pomoč, da bi pokrili neznosne stroške, ki se mu nepremišljeno nalagajo vedno večji? V prejšnjih časih niso poznali hranilnic, ne posojilnic, ne zavarovalnic; ni bilo pravih, še manj pa zamudnih obrestij, ne vojaške takse, ne šolskih kaznij in še več drugih nepotrebnih plačil — a kmečki stan bil je trden, imovit, kar pa zdaj vse to grozno stiska revnega kmeta. Prej je ostajal denar v kmečkih rokah, pod domačo streho, zdaj roma pa v denarne zavode in blagajnice, ki so pod gosposkim ključem. Skoraj že ne bo najti več gospodarja na kmetih, da ga ne bi več ali manj tlačili dolgovi.

Naši spredniki so dajali desetino, kdor je veliko pridelal, je več dal, kdor pa malo, je bila tudi desetina majhna; dača pa je bila takrat primeroma čisto mala. Zdaj pa, če bi kmet tudi ničesar ne pridelal, kar bi mogel prodati, vendar mora plačati davek in obresti ravno tako, kakor če bi imel natlačene shrambe blaga. Res je, da se v slučaju kake elementarne škode odpiše nekaj davka, a kaj pomaga to, če mora pa v naslednjih letih v dvojni meri spet nazaj plačati, kar se mu je prej odpisalo, ker davki vedno naraščajo. Stare dav-

čne knjižice za 40—45 let nazaj mi kažejo, da kdor je plačal takrat pri nas 10 gld. vsega davka, ta ga ima zdaj že nad 70 gld. na leto. Kje pa so še potem obresti in drugi stroški? To je sad vednih volitev in zborov. L. 1851. je imela naša občina samo 2 % občinskih priklad, a letos jih plačamo pa že zavsem (z okrajnimi in deželnimi) 136 %! Kaj ne, da je to lep napredek?

Ko se je leta 1848. odpravila tlaka in desetina, je rekel neki veljaven gospod vojaškega stanu iz Podčetrтка: »Vi kmetje se sicer veselite nove vlade in novih časov, pa verjamite mi, da bote imeli v prihodnje mnogo več plačila, kakor dosihmal. Dozdaj je k večjemu morda po eno posestvo prišlo na eksekutivno prodajo na leto, ali potem jih bo eno samo nedeljo po več oklicanih«. Da je mož govoril popolno resnico, tega se zdaj lahko vsakdo prepriča.

In če se vpelje še prisilno zavarovanje, bo to spet le rov roš, na katerem bodo neusmiljeno pekli kmečke posestnike. Tako pa torej le zapriseženi sovražniki kmečkega prebivalstva bi menda radi same berače, puntarje in anarhiste izpodredili, kajti kjer uboštvo narašča, ondi nramnost peša. Kmečki stan bi morali pač po vsej pravici in dolžnosti vsi višji krogi podpirati, spoštovati in braniti ga pogube, ker je krušni oče vseh drugih stanov; vendar se pa večkrat ravno nasprotno dela!

Sejmovi. Dne 29. oktobra pri Sv. Juriju ob juž. žel., na Muti, v Koprivnici, v Koračici, Cmureku, Gornjem gradu, pri Sv. Tomažu, pri Vel. nedelji in v Slov. Bistrici. Dne 2. novembra v Kaniži pri Ptuj (svinjski sejem) in v Vitanju.

Dopisi.

Iz Celovca. (Shod zaupnih mož in Einspieler-Slomšekova slavnost.) Na ta shod in to slavnost v Celovcu dne 24. t. m. sme neumorno delujoči odbor »katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem« pred vsem svetom ponosen biti. Na shod je prišlo blizu 500 zavednih mož in pri slavnosti na večer je bilo gotovo 2000 ljudi. In to niso bili hlapci ali dekle, kakor nasprotniki naši radi med svet trobijo, ampak res cvet slov. koroške gospode in kmečkega ljudstva. Gostov je precejšno število došlo iz Kranjskega in Goriškega. Iz Štajarskega nas je prišlo 13, sicer ne nesrečno, vendar pa gledé našega Slomškega premalo število. Popoldne ob 3. uri otvori društveni predsednik, g. poslanec Einspieler, shod, predstavi vladnega komisarja in podeli besedo g. Kanduthu. Ta je v rezkih pa tudi večkrat dovtipnih besedah govoril o političnem položaju, o nezadovoljnosti koroških Slovencev s koalicijo in priporočal tri resolucije o pravici slov. jezika v ljudskih šolah in javnih uradih ter gledé kmetijske družbe. Nato je razkladal g. poslanec Einspieler o organizaciji ter nasvetoval resolucijo, naj se vlada vendar enkrat spomni na dr. Ferjančičev predlog o pravičnem volilnem redu na Koroškem. Ta kakor one tri resolucije so bile jednoglasno sprejete. Po govoru gosp. Legata o narodni organizaciji je zanimivo razkladal g. Podgorc gospodarske razmere in potrebščine. Nekoliko pred 6. uro je gosp. predsednik s trikratnim živio-klicem na svetlega cesarja sklenil to zborovanje. Kmalu nato se je začela z ljudmi polniti velikanska dvorana pri istem »Masselgartenu«, ki je bila za slavnost ukusno okrašena. Lepo je bilo gledati krepko slovensko kmečko ljudstvo, posebno Zilanke v narodni noši. Ob 7. uri se prične slavnost. Krasno so peli kamniški »Liraši« in na

tamburicah igrali, prelepo je pela gospa Ljudmila Lendovšek, pa tudi godba je popolnoma storila svojo dolžnost in so zlasti ugajali narodni komadi. Kamniški »Liraši« so si res zaslužili umetno izdelano srebrno kupo in gospa Lendovšek veliki šopek. Navdušeno je bila od vseh pozdravljena pesem v čast Andr. Einspielerju in Slomšek, katero je izborna prednašal mlad gospod Zilan. Ker naprošeni slavnostni govornik vsled bolezni ni mogel priti, govoril je g. župnik A. Žlogar slavnostno besedo iskreno iz srca v srce. Kakor sta sv. Mohor in sv. Fortunat, sv. brata Ciril in Metod delovala za vero in narodnost slov. ljudstva, tako sta v istem smislu za blagor našega ljudstva delovala Slomšek in Einspieler. Posnemajmo ju! Slavnost, katera je trajala do 11. ure, je počastilo nad 50 brzogovornih pozdravov iz vseh slov. dežel. Pač ves slovenski narod od zdaj lahko kliče vrlim koroškim bratom: Le tako naprej! Za Vašo bodočnost nas ni več strah! Bog živi Vas in Vaše voditelje!

Štajarski K—c.

Iz Maribora. (Pismo iz Brazilije.) Neki Štefan Rebernak iz Prebukovja pri Slov. Bistrici je to-le pismo poslal iz Brazilije 15. avgusta t. l. svojim starišem: Ljubi stariši! V začetku svojega pisanja Vas vse skupaj prav srčno pozdravim in Vam naznanim veliko žalostnega. Bil sem tri mesece pri vojaki in sem zbolel na mrzlici in sem bil pet mesecev v špitalu in sem zdaj v drugi provinciji in imam slabo zaupanje, da bi kedaj dosegel to srečo, da bi še enkrat videl mojo domovino, ker si ne morem na nobeden kraj pomagati. Slišal sem, da tukaj mora vsak sam plačati v špitalu, tako če bom jaz moral sam plačati, tako znam par let delati, predno bom toliko zaslužil. Prosim Vas, odpišite mi hitro, kadar Vam je mogoče, kako Vam še kaj gre, če ste še vsi živi in zdravi. Moj »caig« in moja obleka je vse prek rame, da ne vem, kje je. Druga mi ne morete pomagati, kakor molite za-me, ker jaz Vam ne morem povedati, kako se meni hudo godi. Zdaj sem pri enem kmetu za hlapca, pri enem Nemcu. Tukaj imam živeža zadosti. Zdaj je tukaj žalostno, ker so večidel zmirom vojske. Moje želje so tako velike, da bi rajši bil v moji domovini, kakor dobil tavžent goldinarjev; ali kaj hočem storiti, kakor s potrpežljivostjo trpeti, dokler sem živ. Zdaj me Bog kaznuje, ker nisem Vas ubogal in tudi ne Hane, ker mi je preveč dobro šlo. Zdaj nimam ne denarja, ne obleke. Ko bi me videli moji ljudje, bi me ne poznali; bi mislili, kaj sem za potepuh, ker nimam več obleči, kar imam na sebi. Zdaj pa sklenem svoje slabo pisanje in Vam vošim vsem skupaj srečo na duši in na telesu in ostanem Vaš hvaležni sin do zadnjega vzdihljeja. — Čeravno vidim vsak dan solnce gor iti, tako vendar ne vem, na kateri strani je hiša mojega očeta. Ljubi oče, ko ste me okoli vrata prijeli in ste rekli, da me menda ne bode več videli, zdaj se mi pa resen tako hudo godi, da ne morem do Vas. — Štefan Rebernak, Eistasias Maurer, Rio Negro Rio da Varche, Provinc Parana do Brazil.

Iz Ljutomera. (I. realka.) Letos poleti se je razširila govorica v naši okolici, izhajajoča od nepoklicanih faktorjev, da bode nehala tukajšna zasebna šola, I. realka, ki se vzdržuje iz ustanove nepozabljivega nam dobrotnika dr. Goltweisa, češ, da se ne bodo učenci v taisto šolo več sprejemali. Ker mene stariši, ki hočejo svoje dečke pošiljati v to šolo, pogostoma povprašujejo, ali je na tej govorici kaj resničnega, objavljam s tem vsem dotičnim intersentom in starišem, da I. realka, kot taka, bode še zanaprej obstala tako dolgo, dokler je ne bode višje šolske oblasti preustrojile v meščansko šolo, in da se bodo učenci v ta razred, kakor navadno, tudi zdaj po jeseni, po godu vseh svetnikov sprejemali

in vpisavali. Stariši, poslužite se torej te šole v blagor svojih otrok!

J. K.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Zadnji petek se je v poslanski zbornici državni proračun za bodoče leto izročil proračunskemu odseku. Poslanec Pernerstorfer je zahteval, naj vlada v 4 tednih predloži načrt o volilni pravici, ali to zahtevanje je večina poslancev zavrgla; kajti vlada se itak posvetuje, kako bi se delavcem dala volilna pravica. Naj se sploh vsa volilna postava spremeni, kolikor mogoče pravično, sicer ne bode prej miru. Zadnji četrtek večer so delavci hudo razgrajali po Ringu; nekaj se jih je celo policiji zoperstavljalo. — V St.-Hipolitskem okraju je bil pri dopolnilni volitvi za državnega poslanca izvoljen msgr. dr. Scheicher.

Češko. V Jabloncu so do sedaj gospodovali v občinskem zastopu nemški nacijonalc. Ali nedavno so pri volitvah v vseh treh razredih zmagali Čehi. Kako se zdaj jeze penijo nemški zagrizenci! — Češki plemeniti in veleposestniki bodo najbrže napravili kompromis z nemškimi plemiči. Pri tem bodo le Nemci pridobili, kar se pa mora napisati na rovaš Mladočehov. — Koncem tega meseca bodo v Pragi občinske volitve in je voliti 36 mestnih odbornikov.

Štajarsko. Dne 6. oktobra je bila okrajna razstava goveje živine pri Sv. Mihaelu na Gornjem Štajarskem. Razstave je prišel gledat tudi cesarski namestnik, baron Kübeck. — V Gradec dobijo tretje okrajno sodišče in sicer z dnem 1. maja prih. leta mestno delegirano sodišče v kazenskih zadevah. — Dopolnilna deželnozborska volitev za skupščino Frohnleiten—Gratwein—Deutsch-Feistritz—Uebelbach bode 14. nov.

Koroško. Razne občine imenujejo deželnega predsednika svojim častnim občanom; nedavno Zgornji Dravograd. Drava pa ga nikakor noče častiti, dasi se je za njeno uravnavanje toliko izdalo! »Drava je sama svoja gospa« in poplavlja zdaj kakor prej rodovitna polja, posebno v Rožni dolini. — Dne 15. oktobra je bila deželna učiteljska konferenca, pri kateri je deželni šolski nadzornik jako razžaljivo govoril o Slovencih. — O velikanskem shodu slov. zaupnih mož in Einspieler-Slomšekovi slavnosti v Celovcu dne 24. t. m. govorimo na drugem mestu.

Kranjsko. Namesto pok. Krajgherja bode na Notranjskem volitev deželnega poslanca dne 30. okt. Katoliški kandidat je posestnik Modic iz Lahovega in kandidat narodno-napredne stranke Fr. Arko iz Postojne. — V Kočevju se v deški in deklški ljudski šoli ponemčuje nad 60 slov. otrok. Tako so Nemci nam pravični! — Lokalija Col na Vipavskem postane samostojna župnija.

Primorsko. Na Goriškem bode v kratkem 41 vikarijatov povišanih v župnije. — Pri zadnjem obnem zboru društva »Edinost« za Primorsko je sklenil v svoji redni seji na c. kr. pravosodno ministerstvo odposlati spomenico, naj se naredba o slovensko-italijanskih napisih razširi tudi na tržaško in bujsko okrajno sodišče. Ze zdaj lahonji kar besnijo; če se se to usliši, kaj bode pa potem? V Piranu je bil ono večer pravi punt.

Gališko. Na večer dne 14. okt. se je v Krakovi kacih 3000 delavcev spoprijelo s policijo, da je nekaj bilo ranjenih. — Deželno razstavo v Levovu so slovesno zaključili dne 16. okt. Predsednik razstave, knez Sapieha, in mnogi govorniki so naglašali velik uspeh razstave in

so izrekli hvalo svetlemu cesarju in složnemu delovanju obih narodnostij.

Ogersko. Nj. veličanstvo svetli cesar in svetla cesarica sta v Budapešti zadnje nedeljo v kraljevem dvorcu sijajno sprejela blizu 1000 odličnih oseb. — Poslanska zbornika je zopet postavila o enakopravnosti židov in svobodnem bogoslužju odobrila in jo poslala gosposki zbornici. — Dne 18. nov. bode v Stolnem Belem gradu katoliški shod.

Vunanje države.

Rim. Posvetovanje sv. očeta z zadnjič omenjenimi patrijarhi o zedinjenju razkolnih škofij se je začelo 19. t. m. in je tajno. Najbrže bodo papež pozneje poslali posebno pismo razkolnim škofijam jutranjih dežel.

Francosko. Poslanska zbornica se je 24. okt. sešla. Prišlo je k prvi seji mnogo poslancev. Ko se je sestavil dnevni red, vprašal je poslanec Pasqual Grousset, kaj misli vlada storiti zoper nekatere privržence pok. Boulangerja. Torej vedni strah pred prekucni.

Belgijsko. Tudi pri ožjih volitvah v poslansko zbornico, zmagali so katoličani sijajno. Katoličani imajo sedaj 104 poslance, liberalci 19 in socialisti 29. Vслед tega niso samo hudo pobiti belgijski liberalci, ampak po vsem svetu vsi sovražniki katoliške vere.

Nemško. Ono nedeljo je bil 3. katoliški shod društev braniborskih v Braniboru. Ker so tam katoličani v manjšini, morejo le s skupnim delovanjem kaj doseči. — Srbski kralj Aleksander je bil pri nemškem cesarju jako slovesno sprejet in je dobil red črnega orla. — V Berlinu so blagoslovili 132 novih vojaških zastav v pričo cesarja, ki je v svojem govoru omenil, da je vojaštvo edin trden steber države. — Te dni so imeli nemški socialni demokratje shod v Frankobrodu ob Menu. Prišlo je 220 moških in ženskih odposlancev.

Rusko. Zadnje dni preteklega tedna se je govorilo, da car v Livadiji umira. Kakor se zdaj sliši, mu je bojda nekoliko odleglo; vendar pa vsak čas utegne svet pretresti novica o carjevi smrti. Nevesta carjeviča Nikolaja, Alisa hesenska, je prišla v Livadijo in se odpovedala luteranski veri. Prih. mesec bode prě v pričo carja poroka.

Bolgarsko. Vlada pripravlja novo šolske postavo. Ta postava bode sestavljena na načelu narodne enakopravnosti in bode ugajala tudi Grkom, Armencem in Turkom. Zlasti pa se naj ne pozabi verska vzgoja! — Sobranje je sklicano na dan 27. oktobra.

Srbsko. Mladi kralj Aleksander je torej obiskal našega svetlega cesarja in nemškega cesarja ter se je srečno vrnil. To potovanje je gotovo imelo tudi političen pomen. Bržčas bi Aleksander rad pristopil trozvezi. — Dne 14. novembra bode metropolit Mihalj slavil 50letnico svojega duhovenstva. Takrat bojda dobi iz Rusije neko posebno odlikovanje.

Špansko. Nedavno je sodišče bilo primorano zapreti celo vrsto visokih državnih uradnikov in celo jednega ministra, ker so na debelo poneverjali državne denarje. Žalostno! Veselo pa je, da je katoliški shod v Tarragoni bil velikanski. Prišlo je 6000 vernikov, med temi 36 škofov in mnogo mašnikov.

Azija. Dne 19. t. m. je japonski cesar odprl državni zbor. V svojem govoru je naglašal, da se je zbor sklical, da dovoli povišanje potrebščin za vojno in mornarico. Treba bode posojila v znesku 100 milijonov jenov. Poslanci so takoj pripravljeni vse dovoliti. Vse to kaže, da Japonci nikakor nočejo še napraviti miru s Kitajci.

Za poduk in kratek čas.

Kralj Robert Sicilijanski.

(Čudna povest; po „Leigh Hunt“.)

(Konec.)

Vsa zasmehovanja in zatiranja moral je Robert pretrpeti, kolikor jih dvorni norec pretrpeti more, ne da bi užival onih pravic, ki so drugače takim nesrečnim osebam vsaj nekoliko v tolažbo in razvedrilo. Krivico za krivico so nalagali na ubogega nesrečneža, kajti novi kralj poslušal je slehernega dvornika, le Roberta se ni usmilil. A tudi nobene zabave ni imel z njim; bolj suhoparnega šaljivca še na nobenem dvoru nikdar ni bilo, kakor milovanja vredni Robert.

Kedar je bil pred kraljem, ni vedel, kaj bi storil. Včasih je trdil, da je on pravi vladar, drugokrat ni ust odprl, ali pa se je sam začel smejati, ko so se mu vsi dvorniki od prvega do zadnjega rogali. Najbolj ga je žalilo, da je bil obsojen, skupaj s psi svojo hrano dobivati in z njimi vred kosti obirati.

Na kratko rečeno, vsega, kar je Robert imel prestat, pero dostojno popisati ne more. Med tem pa je prospevala dežela pod novim vladarjem v vsakem oziru. Vsak podložnik bil je kralju iz srca udan, vsak ga je ljubil in blagroval, vsak za njegovo blagostanje molil, seveda le jeden v celi deželi ne, naš nesrečni Robert. Davki so se znižali, za reveže se je izdatno skrbelo, delo se je olajšalo in plačila zvišala, imenitnejši so zadovoljno in svojemu stanu primerno živeli, še več se z znanostmi pečali in s svojimi podložniki rahlejšje ravнали; ljudje so varno po domači in slobodno po tujih deželah potovali, so marsikaj koristnega in lepega iz daljnih krajev prenesli v Sicilijo, ki je tako postala naj-srečnejša vseh dežel. Kar v zvezde so kovali svojega, tako po očetovsko dobrega kralja, ne da bi vedeli, da sedi na njegovem prestolu sam angelj, iz nebes poslan.

Tako se je to godilo skoraj dve leti. Ko se je blizala druga obletnica onega žalostnega dogodka pri večernicah, napravi se novi kralj na pot v večno mesto, da bi obiskal svojega brata, papeža Urbana. Ob enem obljubil je bil tudi tretji brat, cesar Valemond, da hoče praznovati kres pri sv. očetu.

Vladar, namestnik Robertov, napravil se je na potovanje; spremljala ga je dolga vrsta plemenitašev in dvornikov z dragocenimi oblačili. Le pravega Roberta zadela je pri tej priliki najhujša osramotitev. Obkleli so ga v plašč, sešit iz samih lisičjih repov in mu dali za tovariša opico, ravno tako opravljeno. Ljudje so se kar gnetli, da bi videli ta čudovit sprevid. Kralju so deklice trosile na pot, koder je prihajal, cvetlice, žene in matere držale so mu okrogle obrazke svojih dojenčev, katere je z vidno zadovoljnostjo opazoval.

Zadnji v vrsti bil je zasramovani Robert. Nekateri so se mu brez kraja in konca posmehovali, drugi so ga omilovali in zopet drugi, ki so zvedeli, kako trdovraten je proti kralju in kako mu po življenju streže, začeli so ga prav hudo sovražiti, češ, on jedini greni rajsko življenje na otoku.

Ko so prišli do sv. očeta, ga tudi ta ni spoznal za svojega brata, ampak je le vso čast skazoval novemu kralju; za Roberta se še zmenil ni. S tem je nesrečnemu revežu zadnji up po vodi splaval; kajti še se je zanašal, da ga bode rešil papež trpinčenja.

Ni čuda, če se je v tem trenutku še bolj, kakor doslej pritisnil k svojemu živalskemu spremljevalcu, kot jedinemu prijatelju, ali če ne smemo tako reči, vsaj k bitju, ki ga ni sovražilo.

Prišel je predvečer pred kresom. Večernice so se slovesno popevale v prisotnosti papeža Urbana. Zopet

prišle so na vrsto besede, rahlo in pomenljivo doneče iz grl zbranih duhovnikov: »Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles«. Pri teh besedah stori se sedanjemu dvornemu norecu, nekdanjemu kralju milo, glasno se razjoka in vrže na kolena, Boga usmiljenja prosi. Vse ga začudeno pogleda in razmotriva, kaj je nesrečnejša tako ganilo. Ravno Robertov prijatelj, dvorni kaplan, ki ga tudi v nesreči ni zaničeval, stopil je ta večer na prižnico ter si izvolil kot geslo svoje pridige one tolažilive besede, da je ljubezen večja od vere in upanja. Cesar Velemond spoznal je v tem trenutku, da so vsi ljudje bratje. Papež je po dovoljenju cerkvenega sveta napisal na kameneno ploščo z deseterimi božjimi zapovedi še jedenajsto: »Ljubite se med seboj«.

Ko je bil božje službe konec, poklical je angeljski kralj Roberta v svoje sobane. Vpraša ga, je-li je on še kralj? V odgovor dobi: »Jaz sem norec«. Na dalnje angeljevo vprašanje, je-li mu hoče Robert biti pokoren, odgovori mu on, da sme storiti z njim, kar koli na svetu hoče. V vsem ga bode ubogal.

Angelj položi svojo roko na ramo Robertovo in ta začuti v tem trenutku, da je ozdravljen, da se mu je vselil v srce zopet sladki mir. Hoče se kralju dostojno zahvaljevati ter mu roko poljubiti, ali angelj mu odgovori: »Ne meni, temveč neskončno modremu Stvarniku se imaš za to milost zahvaliti. Poklekni torej k zahvalni molitvi!«

Ko poklekne, zmanjka angelja, Robert postane, kakoršen je bil, dokler je vladal; le ošaben in prevzetan ni bil več, ampak pobožen in bogoslužen. — Na smrtni postelji razodel je ta čudež okoli stoječim, da ga sporočijo poznim rodovom.

Smešnica. Mati: »Jakec, danes si zopet smetano lizal v čumnati«. — Jakec: »O, ne!«. — Mati: »Le nikar se mi ne laži; saj berem, v tvojih očeh je zapisano.« — Jakec: »O mati, to stoji pa bržkone še od včeraj zapisano«.

Razne stvari.

(Milostljivi knezoškof) so pretekli ponedeljek in torek cerkveno obiskali samostan čč. sester magdalenk v Studenicah.

(Razstava cerkvenih oblačil), katero priredi bratovščina vednega češčenja presv. R. Telesa za našo škofijo, se odpre prih. nedeljo ob 11. uri dopoldne v kn. šk. duhovščini in si jo lahko tri naslednje dni vsakdo brezplačno ogleda.

(Slov. kat. akad. društvo »Danica«) na Dunaju priredi v soboto, dne 27. t. m. svoj prvi občni zbor s sledečim vspešnim: 1. Poročilo osnovalnega odbora, 2. bistvo in namen »Danice«, 3. volitev odbora, 4. slučajnosti. Local: Kastners Restauration »Zum Magistrat I. Lichtenfelsstrasse 1.«

(Lepa slovesnost) je bila v nedeljo v Pod-sredi. Blagoslavljal se se na poti na Staro goro nove kapele sv. križevega pota, v katere so postavljene krasne slike, izdelane od tiolskega podobarja Stuflesserja. Podobe so, kakor bi bile žive, in hvalijo svojega umetnika. Ni človeka, ki bi se ne razsolzil, kedar obišče in gleda prelepe slike. Daljši dopis pričakujemo za prih. list.

(Nova železnica v Bosni.) Te dni se je odprla železniška proga Travnik - Dolnji Vakuf Bugojna v Bosni. Nova železnica je dolga 41 kilometrov. Ko se do dela vsa nameravana proga, ki bode vezala dolino Bosne z dalmatinskim Spletom, bode to mesto v marsikaterem oziru tekmovalo s Trstom in Reko.

(Krajnošolski svet Franc-Jozefove šole v Ljutomeru) ima za prihodno šest, oziroma triletno dobo vsled izvolitve dne 14. t. m. sledeče upravitelje: g. kr. š. oglednik Ivan Kukovec je predsednik, g. nadučitelj Janez Robič podpredsednik in tajnik kr. š. sveta, vlč. g. dekan Ivan Skuhala pa oskrbnik krajnošolskega fonda.

(Slov.-nemški slovar.) Wolf-Pleteršnikovega slovarja je izšel 14. sešitek, ki prinaša slovarsko gradivo od besede potekniti do besede priden.

(Podržavljenje južne železnice.) Ker se je načelnik upravnemu svetu južne železnice, knez Hohenlohe vrnil iz Pariza, bodo se v kratkem začele obravnave o podržavljenju. V prihodnji seji bode upravni svet volil zastopnike pri obravnavi.

(Vinska letina v Halo zah) je glede množine skoro za pol slabša od lanske; sicer pa je mošt prav dober in se prodaja od 20—25 kr., na Zavrču od 22 do 28 kr. liter.

(Medvedje.) Na Dolenjskem so videli kmetje v gozdu blizu Trebanjske graščine štiri medvede. Dognalo se je po sledovih, da so se medvedje obrnili proti Novemu mestu.

(List »Delavec« prepovedan.) Deželna vlada kranjska je prepovedala izdavanje lista »Delavec«, ker bi se tiskal v Zagrebu, izdajal pa Ljubljani, kar po tiskovni postavi ni dovoljeno.

(Razpisana služba.) Pri okrajnem sodišču na Ptuj, oziroma pri drugem okr. sodišču mesto kancelista. Prošnje do dne 16. novembra pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celju.

(Nesrečno žganje!) V Apačah na Dravskem polju sta 18. t. m. po noči Franc Plavčak in Anton Hrtiš Franca Zorka z nožem tako ranila, da je v kratkem umrl. Prepričanje je nastal pri žganjepitju.

(Slavni umetnik na gosli) Čeh Ondříček bode prih. ponedeljek večer napravil koncert v Mariboru v veliki grajski dvorani.

(V južno Ameriko) se je minolo leto iz naše države izselilo 3060 oseb. Da se jim tamkaj slaba godi, svedoči dopis iz Maribora v današnji številki.

(Petdesetletnica.) Preteklo soboto je 50 let, kar je bila železnica od Mürsuschlaga do Gradca dodelana in se je prvi vlak v Gradec pripeljal.

(Na tedenski in letni sejem) v Mariboru so zadnjo soboto pripeljali 87 vozov krompirja, 67 vozov zelja, čebule 29 vozov in špeharji na 30 vozovih 92 svinj. Govej živine so prignali 639 glav.

(Utopljenca), kaci 60 let starega moža, so našli v Dravi v Loki pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Do zdaj se še ni zvedelo, od kod da je.

(Obsodba.) Pred tednom je bil v Cmureku pred okr. sodiščem znani veliki Nemec A. Mravlag, župan pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, obsojen na 25 gl. globe ali 5 dnj zapor. Razžalil je pred dobrim mesecem deželnega inženirja Heideja, ker ga je imel za žida in se proti njemu ne posebno olitno obnašal.

(Slov. planinsko društvo.) K zadnjič objavljeni novici pripomnimo: Glavni zbor podružnice tega društva v Mozirju je lani sklenil, da bodo vsi napisi in kažipoti samoslovenski. Isto je tudi osrednji odbor v Ljubljani letos zaukazal. Pred par dnevi smo zvedeli, da bode vrta Mozirska podružnica zanaprej v tem smislu složno delovala.

(Zmrzlo in gnjilo sadje) kmetje živini pokladajo ali pa kar v gnoj zavržejo. To pa ni ni prav. Zmrzle jabelke in hruške dajo namreč boljši mošt, nego nezmrzle; samo da ga je nekoliko manj, in iz gnjilega sadja pa dobivamo navadno najboljši ocet ali jesih.

(Samomor.) Dne 18. oktobra se je v Mariboru ustrelil računski podčastnik Julij Götzhaber, doma iz Koroškega. Revenu se je brzčas pamet zmešala.

(Strašen vihar) je divljal pri jasnem nebu preteklo soboto v naših krajih in napravil precej škode. V Mariboru je na mnogih oknih potrupal šipe.

(Veselje do ženitve) je prišlo pred tedni v Tolhenovem na Ruskem neki 116 let stari kmetici in je tudi v zakon stopila z nekim 57letnim ženinom.

(Slon prevrnil vlak.) Te dni se je blizu železniške postaje Gjulker v Vstočni Indiji uprl po noči slon brzovlaku. Slon je trčil z vso silo z glavo v lokomotivo; stroj je sicer nekoliko časa porival velikana pred seboj, potem pa je skočil iz tira s prvimi vagoni vred. Drugo jutro so našli slona mrtvega poleg železniške proge.

(Cepljenje osepnic na učiteljskih.) Naučni minister je na deželne šolske svete izdal naslednji ukaz: »Ker je učitelj, kateremu niso bile cepljene osepnice, lahko nevaren otrokom, naj se potrebno ukrene, da se vsem gojencem in gojenkam tekom študij ali vsaj koncem študij cepijo osepnice.«

(V meščansko šolo na Krškem) je letos v prvi letnik vstopilo 39 učenecv; v drugem jih je 25, v tretjem 12, vseh skupaj 76, od teh 24 s Štajerskega.

(Huda nevihta in toča.) Dne 19. oktobra popoldne je bila v Zemunu in Belem gradu velika nevihta. Šla je kakor orehi debela toča, ki je skoro vse šipe na oknih pobila.

(Roparski napad.) Urša Pernik iz Pernic je bila pred dobrim tednom obiskat svojega sina na Gorici. Ko se je vračala domov nekega popoldne skozi Martinov log, napade jo neznan lopov, zahtevajoč denar, ki ga je dobila za prodano kravo. Urša Pernik je tajila, da bi bila kravo prodala, in je vrgla mošnjico s 25 krajcarji daleč v stran. Ko je lopov skočil za mošnjico, skrila se je ženska in se tako rešila ničvredneža.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovail g. dr. J. Weingerl, zdravnik v Gradcu, 5 gold., č. g. Štefan Turkuš, župnik v Sromljah, 3 in gostje na 40letnici g. Matija Rajšpa, nadučitelja pri Sv. Juriju v Slov. goricah, 10 gld.

(Duhovniške spremembe.) Župnijo Sv. Duh v Ločah je dobil čg. Anton Lednik, župnik v Podsredi. Čg. Anton Mojžišek pride za kaplana k Sv. Juriju ob Ščavnici.

Loterijne številke.

Gradec 20. oktobra 1894: 76, 41, 86, 9, 73
Dunaj » » » 16, 55, 12, 74, 47

Služba organista in cerkovnika

se takoj odda pri M. B. na Dobjem. Oglašila naj se pošljejo na cerkveno predstojništvo.

Dražba cerkv. vina.

V četrtek, 15. listopada se bo več polovnjakov pozno nabranega letošnjega vinskega mošta po dražbi prodajalo.

Cerkv. predstojništvo Sv. Jakoba v Slov. gor.

Dražba cerkv. vina.

Ponedeljek 29. vinotoka t. l. ob 10. uri predpoldan se bo v Nebovi, fare Sv. Petra blizu Maribora v kleti cerkve Sv. Marjete, pri Pesnici, okoli 50 hektolitrov novega vina izvrstne kaplice, po dražbi prodavalo.

Cerkveno predstojništvo Sv. Marjete pri Pesnici.

Sejem pri Sv. Tomažu nad Vel. Nedeljo, kateri spada na nedeljo 28. t. m., se boče vršil v ponedeljek 29. t. m.

Mlad človek,

37 let star, išče službe kakšnega dacarja, vročevalca ali pa pri kakšni graščini za hišnika ali za kakšnega občinskega slugo, ki tudi dobro pisati in računati zna. Več pové upravnistvo.

Nove polovnjake

z železnimi obroči in merjene, najceneje priporoča

Feliks Schmidl,
sodarski mojster v Mariboru,
Koroške ulice št. 18.

Harmonium,

s 5 spremeni, skoro čisto nov, se za 110 fl. proda. Več se izve pri lastniku Simonu Otrepču, cerkv. prostor št. 42 v Ormožu.

Zaloga švicarskih ur.

Teodor Fehrenbach

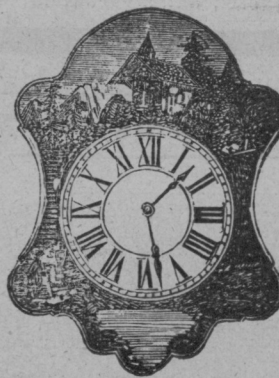
v Mariboru, gosposke ulice 26.

Naslednik Ferd. Dietinger-ja.

1-2

Stenske ure:

z leseno ploščo . . . fl. 1-50
z leseno ploščo z budilnikom . . . 2-
bije vsake 1/2 ure . . . 3-
bije vsake 1/2 ure z budilnikom . . . 3-50
bije vsake 1/4 ure z budilnikom . . . 5-50
z nihalom, gre 8 dni . . . 9-
z nihalom, gre 8 dni in bije . . . 12-
z nihalom, gre 8 dni in bije četrтинke . . . 20-

Žepne ure:

nikelnate . . . 2-5 fl.
srebrne . . . 4-7
„ancr“ . . . 9-12
zlate ure za gospé . . . 14-20

Velika zaloga zlatnine in srebrnine:

srebrni poročni prstani . . . à 40-60 kr.
zlati poročni prstani . . . à 150-4 fl.
dublézlati uhani . . . 1-2
14karat. zlati uhani . . . 2-4
srebrne verižice . . . 150-2

Zaloga optičnih reči: nanosnikov, očal à 50-70 kr., barometrov, termometrov, aerometrov, preskušanih Klosterneuburskih, preskušanih tehtnic za mošt, vir in žganje.

Naročila od zunaj se izvršujejo točno, poprave pošteno, hitro in po ceni.

Naznanilo.

Dne 2. novembra ob 10. uri se bo 10 polovnjakov cerkvenega mošta v Framu prodalo.

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Seb. Kneipp

Važno za vsako gospodinjo in mater!

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najbolja nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvirni zavitek pod imenom

Dobi se povsodi. **Kathreiner.** 1/2 kilo 25 kr.

V najem se dá ali prodá

kmetija pri Trbovlju v hribih 160 oralov, gozd, travniki, njive in pašnik. Krme se dobi 800 centov, glavnice za nakup gospodarskih potrebščin z živino in žetvo vred je treba 800 gld.; tudi na otroke. Letna najemščina 200 gld. Proda se za 4600 gld. Takoj se plača polovica. Ponudbe se pošljejo M. K. poste restante, Ljubljana. 3-3

Mlin, v dobrem stanu, s tremi tečaji, na dobri vodi, blizu lepe vasi in farne cerkve, se prodá pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri upravnistvu „Slov. Gospodarja“. 2-3

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Herdl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 39-52

Sedlarska obrt
za vozove in vprego.

Zaloga
homotov, remenja,
torb,
bičev, žime, itd.

priporoča vsakovrstne fino v olju ribane

Martin Karba

Obrt
za oljate barve, firnež
in lak.

Ljutomeru

Barvanje stavb
in pohištva.

barve, firneže in lake.

brunolin, politur, klej, stržni papir in kamen, čopiče itd. Moje barve zakrijejo, so hitro in trdo suhe ter se po dvakratnem barvanju lepo svetijo.

Prevzamem v barvanje stavbe, in se s cenim in lepim delom priporočam za javne stavbe v krajih, kjer take narodne obrti ni.

Priporočam tudi mojo znano dobro vprego s homoti, dovršeno-elegantne hame (Brustgeschirre) s pakfong, nikl, ali talmi-okovi. Oglavice, držance itd. vse z izborno trpežnega usnja 20% ceneje kot tuje obrti.

☛ S podrobnimi ceniki rad ustrežem. ☛

1-3

Oznaniilo.

Ker se bo šolsko poslopje pri Kapeli razširilo, naznanja krajni šolski svet, da se bo zidarsko, tesarsko, mizarsko in ključarsko delo v četrtek, 8. novembra t. l. ob 9. uri popoldne v tamošnji šoli po dražbi oddalo.

Načrti ležijo pri g. nadučitelju na ogled. Podjetniki se uljudno vabijo.

Krajni šolski svet pri Kapeli,
dne 20. oktobra 1894.

2-2

Al. Kreft, načelnik.

5—10 gld. vsakdanjega

gotovega zaslužka brez glavnice in nevarščine ponujamo vsakemu, kdor se hoče pečati s prodajanjem postavno dovoljenih srečk in državnih denarjev, javnih papirjev. Ponudbe pod naslovom: „Lose“ an die Annonc. Exp. J. Danneberg, Wien I. Wollzeile 19. 8-10

Tinct. Stomach. comp.

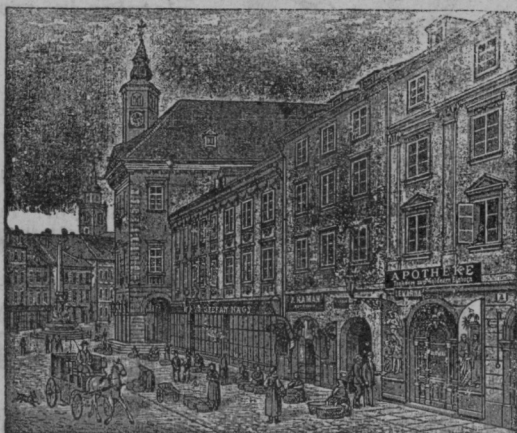
Št. Jakobove želodčne kapljice so jako dobro domače zdravilo, povspešujejo prebavljanje in tek. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot izvrstno domače zdravilo je znan dr. Lieber-jev živčni lek (Tinct. chinae nervitonica comp.) — Varnostna znamka + in sidro — Steklenica 1 gld., 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Pripravlja se pravilno v lekarni

M. Fanta v Pragi. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 2-40

Službo mežnarja

želi nastopiti **Ferdinand Bračko** v kateri koli župniji. Več izve se pri urednistvu „Slov. Gospodarja“. 4-4

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča ☛ po pošti. ☛

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

☛ **Za trganje:** ☛

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica Schutzmarke. 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

☛ **Za želodec:** ☛

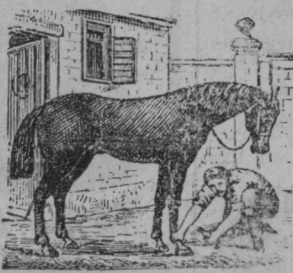
Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasani, skazenem želodcu. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvarja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najbolše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju nog, otrpnenju v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetá in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razposiljajo. 10-24